

Inicijativa *Lokalno je primarno*

Misija OEES-a u Bosni i Hercegovini provodi inicijativu *Lokalno je primarno*, nastojeći produbiti suradnju građana i općine, kako bi se osigurala nepristrana i odgovorna raspodjela javnih dobara i usluga.

U ožujku 2009. Misija OEES-a u Bosni i Hercegovini pokrenula je projekt potpore lokalnim upravama, inicijativu *Lokalno je primarno*. Projekt je pripremljen kroz suradnju Misije s općinama i organizacijama građanskoga društva i temelji se na pretpostavci da jačanje demokracije počinje na lokalnoj razini, jačanjem utjecaja lokalnih zajednica, omogućavanjem ravnomjerne raspodjele političke moći kroz cijelo društvo, kao i pružanjem potpore građanima u postavljanju i ostvarivanju vlastitih ciljeva. Ovo zahtijeva pojačanu angažiranost građana, te povećane kapacitete i spremnost lokalnih vlasti na rješavanje problema građana na učinkovit, nepristran i transparentan način.

Iako inicijativa *Lokalno je primarno* sadrži mnoge nove značajke, ona je, također, fokusirana i na komplementarnost s prethodnim programima Misije i promovira dugoročnu održivost uvedenih procesa i postupaka. *Lokalno je primarno* nadovezuje se na nekoliko programa, koje je Misija ranije provela, kao što su: Program reforme općinske uprave (MAP) i UGOVOR, i sadrži nove cjeline usmjerene na stvaranje snažnije, sveobuhvatnije i odgovornije lokalne vlasti.

Lokalno je primarno fleksibilan je program potpore, koji se može prilagoditi različitim potrebama i građanskoga društva i općina. Program posvećuje osobitu pozornost poboljšanju učinkovitosti općinskih vijeća i skupština, podržavajući one općinske administracije, koje trebaju dodatnu pomoć i pomažući općinama da podrže jedna drugu u identificiranju vlastitih razvojnih potreba. Promoviranje zapošljavanja marginaliziranih skupina, izgradnja partnerstava i poboljšanje komuniciranja između

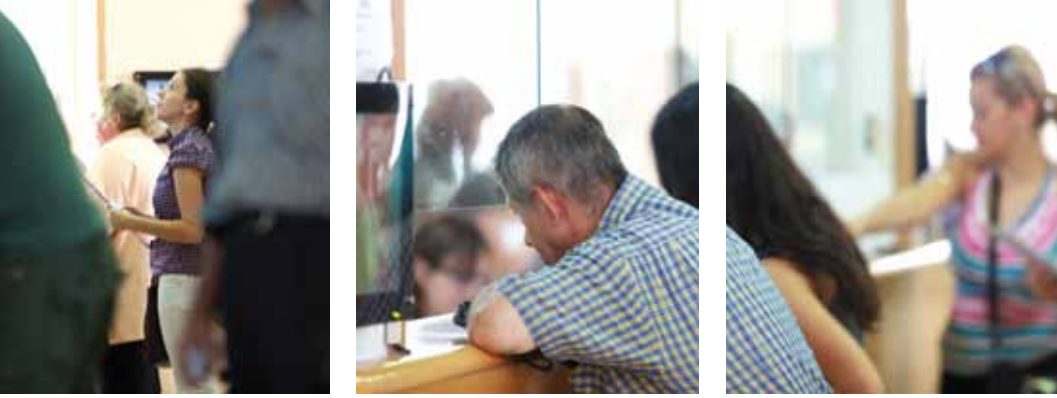
građana i lokalnih vlasti uz pomoć medija, također su ključne pretpostavke inicijative *Lokalno je primarno*.

Inicijativa *Lokalno je primarno* sadrži sedam odvojenih komponenti, između kojih sudionici mogu odabrati one koje najbolje odgovaraju njihovim potrebama, a to su:

- Potpora općinskom vijeću/skupštini opštine
- Upravljanje općinom i preuzimanje odgovornosti
- Sudjelovanje građana u zajednici
- Međuopćinska suradnja i potpora
- Mediji i komunikacija
- Pristup mladeži zapošljavanju
- Upravljanje projektom

Cilj komponente **Potpore općinskom vijeću/skupštini opštine** je povećati učinkovitost općinskih vijeća u zastupanju interesa građana. Trenutačno, dvadeset dvije općine provode ovu komponentu kako bi poboljšale funkcioniranje OV/SO, promicale odgovornost načelnika, izvršne vlasti i komuniciranje s građanima.

Još četrnaest općina radi s Misijom na provedbi komponente **Upravljanje općinom i preuzimanje odgovornosti**. Misija posvećuje posebnu pozornost uvođenju osnovnih standarda dobre uprave, kako bi promicala kapacitete za strateško planiranje, uz sudjelovanje građana i upravljanje općinom, uključujući upravljanje općinskim proračunskim procesom i ljudskim resursima. Pozornost je usmjerena i na podizanje razine odgovornosti i transparentnosti općinskih vlasti, kroz uspostavu mehanizama, koji omogućavaju brojnije

sudjelovanje građana u donošenju odluka, te uvođenje i primjenu etičkog kodeksa za izabrane dužnosnike.

Komponenta **Međuopćinsko učenje i potpora** potiče općine da rade na rješavanju zajedničkih potreba i problema. Više od dvije trećine od 143 jedinice lokalne samouprave u BiH sudjeluje u aktivnostima osmišljenim kako bi se promicale sposobnosti općina da identificiraju i ostvare vlastite razvojne potrebe i smanjile potrebu za vanjskom potporom. Od 2009. godine, Misija je podržala osnivanje 22 međuopćinske mreže koje se bave temama, poput: upravljanje ljudskim resursima, općinska etika, javne financije, strateško planiranje, partnerstvo, resursi, proces upravljanja promjenama i rad općinskih vijeća/skupština opština.

U komponenti **Mediji i komunikacija**, Misija s odabranim općinama radi na poboljšanju unutarnjih i vanjskih komunikacijskih praksi. Komuniciranje s javnosti, te izrada i primjena komunikacijskih strategija, ključne su oblasti, kojima se bavi ova komponenta. Misija radi i s lokalnim medijima, građanima i općinskom administracijom, na promicanju njihove suradnje, te na jačanju uloge lokalnih medija, kao sredstava komunikacije između građana i lokalnih vlasti i kao foruma za izražavanje mišljenja građana.

Komponenta **Sudjelovanje građana u zajednici** usmjerena je na povećanje razine sudjelovanja građana u poduzimanju mjera korisnih za njihove zajednice, te u insistiranju da općine odgovorno provode svoje aktivnosti. U okviru ove komponente, Misija sada provodi preko 70 projekata u cijeloj BiH, koji su posebno fokusirani na seoske zajednice i nedostatno zastupljene skupine, kao što su: mladež, žene, nacionalne manjine, povratnici i ostali.

Komponenta **Pristup mladeži zapošljavanju** izvorno je zamišljena kako bi se promicale sposobnosti mladeži da iskoristi mogućnosti za zapošljavanje i pokretanje biznisa. U početku je njen fokus bio na pružanju potpore mladim poduzetnicima kroz obuku i sajmove upošljavanja, no od 2011. godine, proširena je i na pružanje potpore sudjelovanju svih *ranjivih* skupina u gospodarstvu.

Svrha je komponente **Upravljanje projektom** jačanje kapaciteta općine i građana, kako bi mogli zajednički identificirati pitanja i probleme, od zajedničkog interesa, te s tim u svezi, planirati, provoditi i ocjenjivati projekte.

Misija OEES-a u Bosni i Hercegovini pomaže BiH u ispunjenju obveza koje je ona preuzela kao država članica OEES-a i napredovanju ka ostvarenju svog deklariranog cilja pridruživanja euroatlantskim integracijama, tako što jača sigurnost i stabilnost, putem završetka izgradnje mira unutar daytonskog okvira, i razvija inkluzivni politički diskurs i demokratski odgovorne institucije koje poštuju raznolikost, promoviraju konsenzus i poštuju vladavinu prava. Misija ima sveobuhvatan i integriran pristup putem svoje nazočnosti na terenu, što odražava naglasak na razvijanje povezanih zajednica i na pravodobno identificiranje prepreka napretku.